

Voor Petrona, x

Oorspronkelijke titel: *Prick*

Oorspronkelijk uitgegeven in Groot-Brittannië in 2017 door Mitchell Beazley, een imprint van Octopus Publishing Group Ltd, Londen

Copyright tekst en foto's (tenzij anders aangegeven; zie pag. 217)

© Prick Me Baby One More Time Limited 2017

Copyright ontwerp en lay-out © Octopus Publishing Group Ltd 2017

Gynelle Leon draagt de morele rechten als auteur van dit werk.

Artdirector: Yasia Williams-Leedham

Vormgeving: Geoff Fennell en Ella Mclean

Fotografie: Gynelle Leon

Voor de Nederlandstalige uitgave:

© Good Cook

's Gravelandseweg 8

1211 BR Hilversum

www.goodcook.nl

Productie: Graven 13, Deventer

Vertaling: Renate Hagenouw

Redactie: Inge Huijs en Trijnie Duut

ISBN 978 94 6143 192 9

NUR 422

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding	6
Geschiedenis & oorsprong	20
Plantengalerij	28
Verzorgingsgids	166
Styling	192
Woordenlijst	214
Bibliografie	216
Websites	217
Leveranciers & credits	217
Register	218
Over de auteur	222
Dankwoord	224

In juli 2016 opende ik *Prick*, een winkel in Londen met cactussen en andere vetplanten. Hier bied ik een selectie aan van bijzondere en exotische vetplanten, afkomstig uit landen over de hele wereld.

Vaak vragen mensen mij waarom ik mezelf beperk tot cactussen en vetplanten. 'Waarom niet?' zeg ik dan altijd. Zodra je je verdiept in hun ongelofelijke diversiteit – formaat, vorm, bloemen, karakter – ligt het antwoord al voor de hand. Zelf ben ik nog altijd blij verrast door hun vermogen de zwaarste omstandigheden te doorstaan, wat ze tot een prachtig symbool maakt van verdraagzaamheid en kracht.

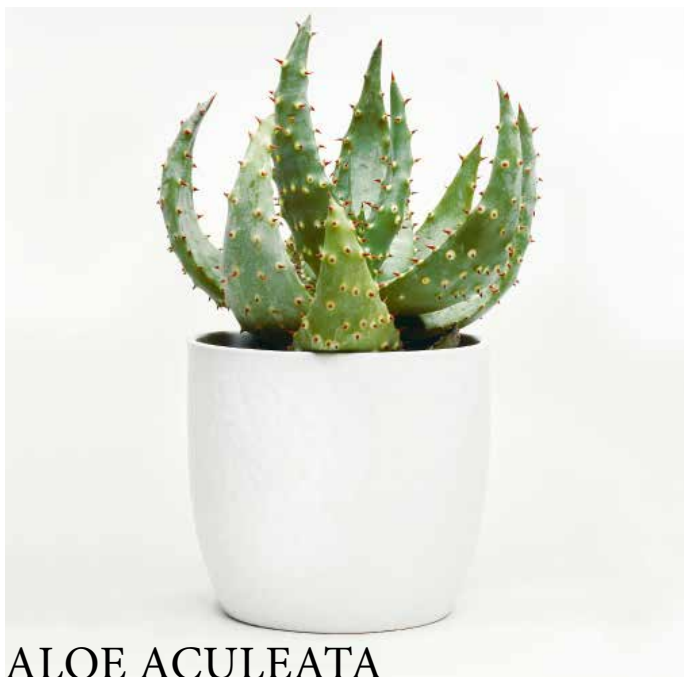
De meeste mensen weten maar weinig over deze wonderlijke planten. Ze kennen alleen maar de exemplaren uit westerns of uit het beperkte rijtje dat de plaatselijke bloemist of het tuincentrum aanbiedt, en realiseren zich niet dat er vele duizenden soorten bestaan.

Mijn belangstelling voor deze plantengroep begon met een reis naar Marokko in 2011. Ik bezocht daar de *Jardin Majorelle*, de beroemde tuin van Yves Saint Laurent in Marrakech. In die schitterend aangelegde tuin werd ik meteen verliefd op de enorme cactussen en vetplanten, die nog eens extra spectaculair leken door het contrasterende felle blauw van YSL's huis. Eenmaal thuis kocht ik meteen een 1,5 meter hoge *Euphorbia candelabrum*. Sindsdien is mijn collectie steeds verder gegroeid. Niet lang daarna was ik bij de *Chelsea Flower Show* in Londen en zag ik enkele prachtige

PLANTENGALERIJ

ALOE ACULEATA

ETYMOLOGIE

De soortnaam *aculeata* komt van het Latijnse woord voor 'prikkend'.

PROFIEL

Aloe aculeata is endemisch voor de Limpopo-vallei en Mpumalanga in Zuid-Afrika. Het is een opvallende, aantrekkelijke plant, die gemakkelijk geïdentificeerd kan worden aan de hand van zijn gebogen bladeren die roze aangelopen zijn en bedekt met kleine, wratachtige uitstulpingen. Alleen aan de buitenkant van de bladeren, die 30 tot 60 cm hoog kunnen worden, zitten stekels.

De bloei verschijnt halverwege tot eind zomer: meestal gaat het om één enkele cilindrische aar bedekt met oranjegele, buisvormige bloemen die naar beneden hangen.

Door de vernietiging van hun habitat en illegale oogst nemen de aantallen van deze plant in het wild af en staat de soort nu op de Rode Lijst.

ALOE VARIEGATA

ETYMOLOGIE

De soortnaam 'variegata' verwijst naar de groene en witte strepen van deze bonte *aloe*.

PROFIEL

Persoonlijk vind ik dit de aantrekkelijkste *aloe* vanwege zijn mooie patroon. De plant is afkomstig uit Zuid-Afrika en oostelijk Afrika. Zijn dikke, puntige, donkergroene bladeren zijn driezijdig en aan de binnenzijde ingesneden, en ze vormen rozetten die 30 cm hoog kunnen worden. De plant wordt in de lente zelfs nog aantrekkelijker wanneer hij een aar met zalmroze bloemen draagt.

Aloe variegata is ideaal voor in de vensterbank, waar hij profiteert van de maximale hoeveelheid licht en de begrenzing van zijn pot. Hij overleeft minimumtemperaturen tot 7 °C.

COCHEMIEA

ETYMOLOGIE

Dit cactusgeslacht is afkomstig uit de woestijn van Neder-Californië en is genoemd naar de *Cochimi*, een indianenstam die daar heeft geleefd.

PROFIEL

Alle *Cochemiea*-soorten hebben korte, cilindrische stengels die kleine groepjes vormen van 12 of meer. In hun oorspronkelijke habitat groeien deze cactussen graag in rotspleten.

COCHEMIEA POSELGERI

ETYMOLOGIE

De soortnaam vormt een eerbetoon aan de 19e-eeuwse Duitse botanicus dr. Heinrich Poselger.

PROFIEL

Dit was de eerste *Cochemiea*-soort die ontdekt en beschreven werd, en het is ook de bekendste. Hij heeft cilindrische stengels, die 2 meter lang kunnen worden, bedekt met haakvormige stekels. Hij bloeit aan het eind van de zomer; dan is de bovenkant van de stengels bezaaid met felrode, buisvormige bloemen.

COTYLEDON UNDULATA

ETYMOLOGIE

In de botanie zijn 'cotylen' de eerste rudimentaire blaadjes die een zaailing ontwikkelt, de zogenaamde zaadlobben of kiemblaadjes. Het woord komt van het Grieks, *kotulē*, wat voor 'bekervormig' staat. Undulata komt van het Latijnse *unda*, 'golf'.

PROFIEL

Cotyledon undulata is een van de aantrekkelijkste en verfijndste vetplanten die er zijn. Het is een kleine struik met karakteristieke blauwgrijze bladeren die bedekt zijn met een kalkachtige, witte coating. De bladeren hebben golvende randen waardoor ze aan oesterschelpen doen denken. De plant is afkomstig uit West-Kaap in Zuid-Afrika en groeit uit tot zo'n 50 cm hoog. In de herfst krijgt hij een bloemstengel van 30 tot 40 cm lang met oranjegele bloemen.

Raak de bladeren liever niet aan met je handen en maak ze evenmin nat, want dan verwijder je het kalkachtige laagje. In de winter verlangt de plant een minimumtemperatuur van 10 °C.

CRASSULA

ETYMOLOGIE

Crassula komt van het Latijnse *crassus*, dat 'dik' betekent; het refereert aan de dikke bladeren.

PROFIEL

Er bestaan meer dan 300 Crassula-soorten, meestal afkomstig uit de Zuid-Afrikaanse provincies West- en Oost-Kaap. Tot dit geslacht behoort tevens een van de meest voorkomende kamerplanten: *Crassula ovata* (zie pag. 66).

De verschillende soorten worden gedetermineerd door hun vorm. Vele hebben verfijnde geometrische vormen, vaak gemaakt van bladparen die op elkaar gestapeld zijn in hoeken van 90 graden. De meeste *Crassula*-soorten blijven klein. Ze hebben het liefst een bescheiden watergift het hele jaar door, behalve net na de bloei. *Crassula* is zeer bevattelijk voor schimmels en plagen.

ECHINOCACTUS

ETYMOLOGIE

Het geslacht dankt zijn naam aan de Griekse woorden *echinos* voor 'egel' en *kaktos* voor 'distel'.

PROFIEL

Deze bewoners van Mexico en de zuidwestelijke Verenigde Staten zijn langzaam groeiende cactussen die bol-, zuil- of tonvormig kunnen worden. Hun prominente ribben zijn dicht bedekt met stekels.

ECHINOCACTUS GRANDIS

ETYMOLOGIE

Zoals de soortaanduiding al aangeeft, is dit een 'grote' (*grandis*) soort binnen dit geslacht.

PROFIEL

Echinocactus grandis is afkomstig uit het noorden en midden van Mexico. Jonge exemplaren hebben een poederig groen, bolvormig lichaam met stompe ribben en lange, zeer flamboyante, soms gebogen stekels met geelwitte, viltachtige areolen.

Deze solitaire cactus wordt, naarmate hij ouder wordt, steeds langwerpiger en bereikt een hoogte van wel 3 meter en een doorsnee van 1 meter. De volgroeide versie ziet er heel anders uit dan de jonge. Aan het eind van de lente of het begin van de zomer verschijnen de heldergele bloemen.

SEMPERVIVUM

ETYMOLOGIE

Sempervivum is afgeleid van het Latijnse *semper*, dat 'altijd' betekent, en *vivus*, 'levend', een verwijzing naar de altijdgroene staat van de plant. Zijn Nederlandse naam is 'huislook', afgeleid van de traditie om deze planten op daken neer te zetten als bescherming tegen de bliksem.

PROFIEL

Dit geslacht, inheems in berggebieden van Europa en Azië, vormt dichte maten van dikke, puntige bladeren. De planten stellen weinig eisen en doen het zelfs bijna beter als ze verwaarloosd worden. Sommige soorten zijn populaire planten voor 'groene daken'.

SEMPERVIVUM ARACHNOIDEUM

ETYMOLOGIE

'Archnoid' is in de botanie een term waarmee een spinnenwebachtig uiterlijk wordt beschreven. Het komt van het Griekse woord *arakhné*, 'spin'. In het Nederlands heet deze soort, heel toepasselijk, 'spinnenwebhuislook'.

PROFIEL

Sempervivum arachnoideum is een limoengroene, vlezige, rozetvormende vetplant die bedekt is met een spinragachtig wol. Hij wordt 8 cm lang en 30 cm breed. Hij wordt vooral aangeplant vanwege zijn vermogen om snel uit te lopen en zo een tapijt te vormen. Deze soort bloeit in het midden van de zomer met stervormige, roze bloemen die hoog op een bloemstengel staan.

NEGATIEVE RUIMTE

Er zijn delen in huis die we als 'negatieve ruimte' aanduiden omdat ze leeg zijn en onhandig in te vullen. Je kunt dit probleem succesvol oplossen met een collectie cactussen en vetplanten in een heel arsenaal aan hoogten en texturen. Ik gebruik graag potten in dezelfde kleur om een minimalistische look te bewerkstelligen en er meteen eenheid in aan te brengen. Ik vind dit een perfecte manier om bijvoorbeeld een ongebruikte open haard of de ruimte aan één kant van een tuindeur mee op te vullen.

